

Til lovforslag nr. L 122. Skriftlig fremsættelse (17. december 2003)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Tidlig prøveløsladelse af dømte)

(Lovforslag nr. L 122).

Formålet med lovforslaget er at indføre mulighed for prøveløsladelse, når en indsat har udstået halvdelen af en fængselsstraf, hvis den pågældende enten har gjort en særlig indsats for at komme ud af kriminalitet og kvalificere sig til en kriminalitetsfri tilværelse, eller hvor det på grundlag af en samlet vurdering af den enkeltes personlige forhold, den begåede kriminalitet og afsoningsforløbet findes unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet fastsættes vilkår om samfundstjeneste.

En fast og konsekvent holdning over for kriminelle er et centralt element i regeringens kriminalpolitik. Der er efter regeringens tiltræden gennemført en række strafskærper på væsentlige områder, herunder navnlig ved personfarlig kriminalitet. En konsekvent holdning over for lovovertrædere er imidlertid ikke kun et spørgsmål om at sikre, at kriminalitet mødes med tilstrækkeligt hårde straffe, der kan virke præventivt og tilgodese hensynet til befolkningens retsfølelse. Den konsekvente holdning indebærer også, at man ikke "slipper" de personer, der bliver dømt for kriminalitet - de skal mærke samfundets opbakning til, at de kan frigøre sig fra kriminaliteten og i stedet bidrage positivt til fællesskabet.

I overensstemmelse hermed går det foreliggende lovforslag bl.a. ud på, at indsatte, der gør en særlig indsats i forbindelse med afsoningen med henblik på at forbedre deres muligheder for ikke på ny at begå kriminalitet, skal kunne opnå

prøveløsladelse, når halvdelen af straffen er afsonet. En sådan tidlig prøveløsladelse kan ses som en belønning for den pågældendes særlige indsats.

Det vil navnlig dreje sig om tilfælde, hvor den dømte f.eks. gennemfører et relevant uddannelsesforløb, deltager i afvænningsbehandling for et eventuelt alkohol- eller stofmisbrug eller deltager i et særligt adfærdskorrigerende program. Prøveløsladelse kan i disse tilfælde gøres betinget af, at den dømte overholder bestemte særlige vilkår, f.eks. om at fortsætte et påbegyndt behandlingsforløb eller fuldføre en uddannelse. Der kan efter en konkret vurdering endvidere fastsættes vilkår om at udføre ulønnet samfundstjeneste, navnlig hvis der er tale om en længere reststraf, eller hvis der ikke længere er særlige behandlingsbehov eller behov for uddannelse, som kan følges op med mærkbare vilkår.

Efter lovforslaget kan tidlig prøveløsladelse endvidere ske i tilfælde, hvor den indsatte forhold samlet set taler for, at det er unødvendigt, at den pågældende afsoner resten af straffen i fængsel, hvis der i stedet kan fastsættes vilkår om ulønnet samfundstjeneste, og såfremt retshåndhævelsessyn ikke taler imod det. Det vil dreje sig om tiltalte, som typisk har gode og stabile personlige forhold og et godt socialt netværk, og hvis forbrydelse ikke er udtryk for et kriminelt mønster.

Den foreslåede ordning med prøveløsladelse efter afsoning af halvdelen af straffetiden kan som udgangspunkt anvendes, uanset hvilken kriminalitet den pågældende er dømt for, men tidlig prøveløsladelse skal efter forslaget være betinget af, at hensynet til retshåndhævelsen ikke i det konkrete tilfælde taler imod løsladelsen. Over for indsatte, der afsoner straffe for de groveste forbrydelser, skal der således udvises en meget betydelig varsomhed med at anvende adgangen til tidlig prøveløsladelse. For personer, der har